

Ügyszám: NAIH/2015/3006/4/J
Ügyintéző: dr. Bíró János

Hiv. szám: BM/4345/2015

Dr. Magyariné dr. Nagy Edit részére
helyettes államtitkár

Belügyminisztérium

Budapest
szkhat@bm.gov.hu

Tisztelt Helyettes Államtitkár Asszony!

Az elektronikus hírközléssel kapcsolatos és a személyazonosítást elősegítő informatikai rendszerek üzemeltetésével összefüggő jogszabályokról, azon belül az elektronikus hírközlésről szóló 2003.évi C. törvény (Eht.) és az elektronikus kereskedelmi szolgáltatások, valamint az információs társadalommal összefüggő szolgáltatások egyes kérdéseiről szóló 2001. évi CVIII. törvény (Ektv.), valamint az elektronikus hírközlési feladatokat ellátó szervezetek és a titkos információgyűjtésre, illetve titkos adatszerzésre felhatalmazott szervezetek együttműködésének rendjéről szóló 180/2004. (V. 26.) Korm. rendelet (Ehtv. vhr.) módosítása tárgyában a Belügyminisztériumban tartott egyeztetésen a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság (Hatóság) részéről elhangzott javaslatot megismételve és nyomtatékosítva az alábbiakban írásban is fel szeretném hívni a figyelmet egy olyan szabályozási hiányosságra, amely a személyes adatok védelméhez való jog érvényesülésének sérelmét idézheti elő.

Hatóságunk egy állampolgári bejelentés alapján indított vizsgálat során szembesült azzal, hogy az elektronikus hírközlési szolgáltatók (Szolgáltatók) nem vezetnek nyilvántartást arról, hogy a titkos információgyűjtésre, illetve titkos adatszerzésre (a továbbiakban együtt: titkos információgyűjtés) felhatalmazott szervezetek e tevékenységével kapcsolatban teljesített adatszolgáltatások kinek (mely érintettnek), milyen adataira vonatkoznak és mely adatigénylő szerv az adatszolgáltatás címzettje. A vizsgálatunk során megkeresett Szolgáltatók ezt lényegében azzal indokolták, hogy az Eht. vhr. 10. § -a szerint az elektronikus hírközlési szolgáltató köteles meg-, illetve visszaküldeni a titkos információgyűjtés végrehajtása során vagy azzal közvetlen összefüggésben keletkezett adatokat tartalmazó adathordozók valamennyi példányát a titkos információgyűjtésre

felhatalmazott szervezetnek. Ezekből az adathordozókból másolatot nem készíthet, és másodpéldányt nem tárolhat.

Az Eht. vhr. 10. §-a ellentétben van az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (Infotv.) 15. § (2) bekezdésével, amely szerint az adatkezelő az adattovábbítás jogszerűségének ellenőrzése, valamint az érintett tájékoztatása céljából adattovábbítási nyilvántartást vezet, amely tartalmazza az általa kezelt személyes adatok továbbításának időpontját, az adattovábbítás jogalapját és címzettjét, a továbbított személyes adatok körének meghatározását, valamint az adatkezelést előíró jogszabályban meghatározott egyéb adatokat. Az Infotv.-vel ellentétes kormányrendeleti szabályozás megítélésünk szerint sérti az Alaptörvény 15. cikk (4) bekezdésében foglaltakat, továbbá a személyes adatok védelméhez való jog sérelmével járó helyzetet idézhet elő.

A titkos információgyűjtés esetében kizárt, hogy az érintett tájékoztatást kapjon az adatkezelésről, ezért az adattovábbítás dokumentálása e célból irreleváns, ám az adattovábbítások nyilvántartásának másik, az Infotv. 15. § (2) bekezdésében meghatározott adatfelhasználási célja – az adatkezelés jogszerűségének ellenőrizhetősége – fennáll. A titkos információgyűjtéssel kapcsolatban teljesített adatszolgáltatások független adatvédelmi hatóság általi ellenőrizhetősége, illetve törvénytörő adattovábbítás esetén annak például büntetőeljárás céljából történő dokumentálása céljából azért fontos, mert az adatalany nem képes az adatkezeléssel kapcsolatos jogainak érvényesítésére, hiszen nem szerezhethet tudomást a személyes adatainak megszerzésére irányuló titkos információgyűjtésről. Jelenleg Hatóságunk nem képes arra, hogy titkos információgyűjtéssel kapcsolatos adatszolgáltatások jogszerűségét a Szolgáltatóknál ellenőrizze, mert azok nem őriznek meg az adatszolgáltatásra vonatkozó, az adatalany azonosítását lehetővé tevő dokumentációt. Az adatszolgáltatások jogszerűsége elvileg az adattovábbítások címzettjeinél ellenőrizhető lenne, azonban ehhez konkrét adatszolgáltatás esetén tudni kellene, hogy az adatigény melyik szervtől származik. A lehetséges adatigénylők nagy számára, valamint a titkos információgyűjtés dekonspirálódásának veszélyére tekintettel konkrét adatszolgáltatás jogszerűségének ellenőrzése során a gyakorlatban lehetetlen körkérdést intézni a lehetséges adatigénylőkhöz annak megállapítása érdekében, hogy melyikük végzett adott személyre vonatkozó titkos információgyűjtést.

A kifejtettek alapján megállapítható, hogy a Szolgáltatók Eht. vhr. 10. §-án alapuló gyakorlata ellentétes az Alaptörvény 15. cikk (4) bekezdésével, valamint az Infotv. 15. § (2) bekezdésével és akadályozza a titkos információgyűjtéshez kapcsolódó adatszolgáltatások jogszerűségének vizsgálatát.

Hatóságunk tisztában van azzal, a titkos információgyűjtés titkosságához fűződő nemzetbiztonsági és bűnüldözési érdek nem szenvedhet csorbát, ezért eddig tartózkodott attól, hogy a Szolgáltatókat az Eht. vhr. 10. §-a ellenében az Infotv. 15. § (2) bekezdésében foglaltak szerinti adatszolgáltatás dokumentálási gyakorlat kialakítására szólítsa fel, ám elengedhetetlennek tartjuk a jogi környezet olyan átalakítását, amely az adatkezelés jogszerűségének ellenőrizhetősége érdekében kötelezővé teszi a Szolgáltatók titkos információgyűjtéssel kapcsolatos adatszolgáltatásainak dokumentálását. A titokvédelmi szempontokra tekintettel elképzelhetőnek tartjuk az Eht. olyan kiegészítését, amely a Szolgáltatók helyett az adatigénylő szervek vagy egy másik állami szerv feladatává tenné a dokumentáció megőrzését, feltéve, hogy sikerül olyan

rendszert kialakítani, amely konkrét érintettel, illetve adattovábbítással összefüggésben lehetővé teszi az adatigénylő szerv beazonosítását.

Kérem, hogy a fentieket szíveskedjenek figyelembe venni az Eht., illetve az Eht. vhr. módosítás előkészítése során. Tájékoztatom, hogy Hatóságunk korábban megkereste a tárgyban a nemzeti fejlesztési minisztert, aki nyitott volt a szabályozás módosítására és egyeztetést javasolt a szabályozási igény konkretizálása érdekében.

Budapest, 2015. július „ 03. ”

Üdvözlettel:

Dr. Péterfalyi Attila
elnök
c. egyetemi tanár

Faint, illegible text at the top of the page, possibly a header or title area.

